

Galaat Maktumne taat Pool siirtu do gee ku Galaasi **Pile ka kaawor**

Na Pool kat siirit maktumne-an do Kretiyenna kuuk do kid ka Galaasi. Gee-ak, ηuur Yuudinnado. Kar gay, Yuudinna kuuk aamin do Iisa Masi bar-jilgu. Yuudinna raka a gee-ak yaa aade gaanuuun ka Muusa nam ηuu dukume selŋo oki. Νaar-ak ko, Pool kaawaaco a paado. Nu gase jile-ak, illa in imaan taat do Iisa Masi.

Ooy ta awalle

¹⁻² Gem kol siñtay, nun Pool in siñta kuuk aamin okinço kuuk goy in nunu, ni siiriit maktumne-an do gee ku *Eglizna kuuk goy do kid ka Galaasi. Nun *paliine ka Iisa. Nun, ηu geenno kat diy-intu paliine. Gemno ja kat kaawe kar nu gintu paliine. Kar gay, ηa Iisa Masi in Tatte Buŋ kaak nooyig min do muuti kat kaawe, kar nu gintu paliine. ³ Nu indaako Tatte Buŋ in *Rabbinte Iisa Masi, ηuuko barkiyin̄ko ho ηuuko iye aapiye. ⁴ Iisa Masi ber ziy do muuti, asaan Buŋ yaate saamiyin̄ zunuubinnite. Νa beraig ziy pa-ak, asaan gamin kuuk samaanno kuuk do duniiner ginaatenno pey maanna. Νa gintu pa-ak ar kaak Tatte Buŋ rakiyo. ⁵ Ozilinten̄ Buŋte, diŋka ho elgin in elgina. *Aamin.

Kabarre ta gala, taar rakki di

⁶ Goye kaŋko-an patiy kaar. Buŋ kolin̄ko in barkin ta Iisa Masi, kar kuŋ gay, kodok di ku

poociiga ho ku cokiya kabarre ta pey. Loko-ak a ta samaane. ⁷ Ka seener gay, ginno Kabarre ta Gala ta pey ar ta nu kaawiiko-anta. Nu kaawiiko pa-ak, asaan nu tala kadar goy gee daarin̄ kuuk barjilaako. Nu raka makin Kabarre ta Gala taat kaawa do bi ka Iisa Masi. ⁸ Ya gem kaak iyko kabarre ta pey min tani-an, ya ḥa nini wala ya ḥa *dubil ka Buñdi kaak asa min kuwa oki, do gaayay. ⁹ Ni kaawkonta ko, ho diñ nu deelaakon pey : ya gem iyko kabarre ta pey min taat ku dortu, do gaayay.

¹⁰ Ya loko-ak, nu siira asaan gee yaan ozilindu wala ? Ha'a ! Nu raka a Buñ kat yaan ozilindu. Ya loko-ak, ku pakira a nu gina gamin kuuk yaa aawe gala do geemir walla ? Ha'a ! Zer ya nu gina gamin kuuk yaa aawe gala do geemir-ak, nu gediraado naa gine gay riyor ka Iisa Masi.

Pool gaara maman ḥa gintu paliine ka Iisa

¹¹ Gem kol sintay, nu raka kuu ibine kadar Kabarre ta Gala taat nu gaariiko-an, gem bal im-ilin min do kaay. ¹² Nu bal dorin min do geemir ho gem baldu garkiyinti. ḅa Iisa Masi kat gaarduuta.

¹³ Ku iban di, do goyindu ka awalle, wiktin taat nu aadiy aadanna ku *Yuudinnar, nu taabiyiig gee ku Buñdi dakina. Zer, nu rak totiriñco. ¹⁴ Min geenni kuuk ni maadtu sawa ho kuuk aada aadanna ku Yuudinnar, nun di pakgigu. Nun berig zir okinji do aadanna ku aginiyni.

¹⁵ Kar Buñ gay, wiktin taat ḅu balnu weendu misan di, ḅa dobintu ko. ḅa kolintu ij barkiney, naaji gine riyo. ¹⁶ Wiktinti astu, ḅa gaariiduug Ronji, asaan naa gaarin Kabarre ta Gala do gee

kuuk Yuudinnado. Do wiktin taar-at, nu bal 6aa inde taaye min do gemor. ¹⁷ Nu bal 6aa Zeruzaleem a naa taliñ paliinnay ku Iisa kuuk awalle. Kar gay, nu uctu kodok di, nu deettu do kid ka Arabi. Kar nu yeepu Damaas. ¹⁸ Min ḥaar-ak, gintu elgin subba, kar nu 6aawtu Zeruzaleem a nu 6aayiy taliñ Piyer. Nu goytu inj ḥaar menaw orok inj beey. ¹⁹ Nu bal tale *paliine ka pey ka Iisa. Illa nu tal Zaak di, sinji ka Rabbinte Iisa.

²⁰ Inj Buñ-an̄ka, taat nu kaawiy-an ka seener. Nu raaddo.

²¹ Min ḥaar-ak, nu uctu min Zeruzaleem ho nu deettu jaawe do kid ka Siri inj ka Silisi. ²² Gee kuuk aamin do Iisa Masi kuuk goy do kid ka Zuude balnu talindu misa inj odinco. ²³ Illa ḥu dor gee kaawa bir di. Gee-ak diya aman : « ḥaar-an̄ gem kaak taabiy gee awalle, dij ḥa newse nam ḥa kaawa do bi ka imaan taat do Iisa Masi taat awalle ḥa rak niginti. » ²⁴ Wiktin taat ḥu doriit kaawor-at, ḥu teestu ozilin̄ Buñ do bi kanto.

2

Pool ḥum in eenji paliinna Zeruzaleem

¹ Goytu kee elgin orok inj pood, nu yeepu Zeruzaleem inj Barnabaas. Tiit sa aadinti. ² Nu 6aawtu anner-ak, asaan Buñ kat diydu aman : « Baa Zeruzaleem. » Min ni ottu, ni ḥumtu inj agindaw keetini. Nu gaariicot baat ta Kabarre ta Gala taat nu kaawtu do gee kuuk Yuudinnado. Asaan lotu, nu rakaado a riyor taat nu gintu ho nu giniy dijka yaa uce maala. ³ Kar gidu Tiit gay, ḥaar Grekiñce. Kar gay, ḥu balji diye a ḥuuji *dukume

selño. ⁴ Gee daarin unje datikni, ኃኔ gina ziንkico a ኃኔ sነtini. Nu rakaaji ፈukume selño. Gee ኃuur-ak unje kokunuwda, ኃኔ raka tale baani a nin aaddo pey *gaanuun ka *Yuudinnar, asaan ni ic botol ta Iisa Masi. ኃuur gay rakaani gine pey berrin ku gaanuun ka Yuudinnar. ⁵ Nin gay balco bere pijin tak-tak. Ni raka kadar Kabarre ta Gala yaa goye do werti, kunj sa yaa dorinti.

⁶ Gee talaagu daarin a ኃኔ aginda, kar nun gay isginno ij aginduwco, asaan Bunj, ኃaar doሻdo gee min do wijeenco. Min nu gaariicot Kabarre ta Gala do agindaw-ak, ኃኔ baltit gaaye maanna. ⁷ Kar gay, ኃኔ ibin kadar Bunj kat berduut Kabarre ta Gala-at uudin taat ኃኔ berijjit do Piyer. Lotu-ak, Bunj diydu a naa gaarin do gee kuuk Yuudinnado. Do Piyer gay, ኃኔ diyji a ኃኔaa gaarin do Yuudinnar. ⁸ Asaan Bunj ko darjiyig Piyer *paliine ho ኃኔ ኃnaamiig do Yuudinnar. Nun sa, ኃኔ ኃaar di oki darjiyintu paliine. ኃኔ ኃamintu do gee kuuk Yuudinnado. ⁹ Gin agindaw kuuk sነco alaw : kuን Zaak, Piyer ij Yaaya. Nu ibina kadar Bunj kat berduut riyyo do pisindu. Hiyya, ኃኔ ooyinti ij pise seertini ij Barnabaas. Do wer-ak, ni deetu kaawni a nunu ij Barnabaas yaa ዝaawe gaare Kabarre ta Gala do gee kuuk Yuudinnado. ኃuur gay yaa ዝaa do Yuudinnar. ¹⁰ Illa gay, ኃኔ kaawinti kaaw rakki, aman : « Pakironj do sነtiko kuuk pokirna kuuk goy Zeruzaleem. » Nun sa obit kaaw-at bombo do adir.

Leese ka Pool do Piyer

¹¹ Min ኃaar-ak, Piyer ዝaawtu do geeger ka Antiy-oos. Wiktin taar-at, nu leesiji do unjco ka geemir, asaan ኃኔ nige. ¹² Min awalle ኃኔ tiya sawa di ij gee

kuuk Yuudinnado. Kar Zaak ኃaadantu gee. Wiktin taat ላu ottu, Piyer etirtu. ነa bal tee pey iŋ gee ku Yuudinnado. ነa gina kolaw do geemir, ላuur kuuk raka gee okinco yaa *dükume selno. ¹³ Siñtay Yuudinna daariñ sa pooc tee ar Piyer. Barnabaas sa ictu baaco, ላa aadiigu. ¹⁴ Wiktin taat nu taltu kadar ላu bal jaawe samaane ar seene ta Kabarre ta Gala, nu diyiji do Piyer do unco ka geemir aman : « Kin Yuudinçe, kar goyinjin gay ar ka gee kuuk Yuudinnado. Ki bal aade gaanuun ka Yuudinnar. Di maman ki rakiy gee kuuk Yuudinnado yaa ice goye ka Yuudinnar ? »

Kabarre ta Gala taat Pool gaariyo

¹⁵ Nini, ላu weenti *Yuudinna di. Nini attanno iŋ gee kuuk ibanno Buñ. ¹⁶ Kar gay, ni iban kadar Buñ ke darjaydo gemo a ላa goy iŋ botol do bi kaak a ላa aada *gaanuun ka Muusa. ነa ibiniig a ላa goy iŋ botol-ak, illa ya ላa ooyiit kaaw ta Iisa Masi. Nin Yuudinna sa aamin iŋ Iisa, Buñ yaani ibine a ni goy iŋ botol, wal a ni aada gaanuun ? Ha'a, asaan ni aamin iŋ Iisa Masi. Ka seener, gem ke goyaado iŋ botol do unji ka Bunđi, asaan ላa aada gaanuun. ¹⁷ Ni raka goye iŋ botol do unji ka Bunđi, asaan ni diy gelbinni do Iisa Masi. Hadi, Yuudinna kaawa kadar ni gin zunuubinna, asaan ni bal aadin gaanuunco. Ya taar-an gay, ላa Iisa kat iya gee do zunuubinnar walla ? Ha'a, ta seenno kat bat. ¹⁸ Ya nu poocig gaanuun, kar ba aar, nu yeepiji, ላaar-ak, nu nig kate.

¹⁹ Kar nun gay, do bi ka gaanuundi, nu goyaado pey ar ka gaanuundi. Ampaa ko, naa gedire goye tak do Bunđi. Wiktin taat ላu doodig Iisa Masi ka

etor, nu mat ij ḥaar sawa. ²⁰ Goye kaak nu goiyiyanj, nu meendudo kat goya, ḥa Iisa Masi kat goy do gelbiner. Goyindu kaak nu goiyi do duniiner-anj, nu berig gelbiner do Ronj ka Buñdi kaak elintu ho ḥu deeyig do bi kanto. ²¹ Nu poocaatdo barkin ta Buñdi. Ya gem gina ziy a ḥa goy ij botol do unji ka Buñdi, asaan ḥa karmiya gaanuun, ḥhaar-ak muutuy ta Iisa Masi, taar maan ka maala.

3

Maman Buñjiliy gemo

¹ Gee ku Galaasi, kuñ kayko jage. Ka seener, gem goya kaak rakaako rawtiñko. Kar ku tal di, ḥu gaarko maman Iisa Masi, ḥu doodiig ka etor. ² Naako indiñkon ja kaaw rakki : ya loko-ak, Ruwwin taat Buñ beriiko-an, ḥa berkon asaan ku karmiya *gaanuun ka Yuudinnar walla ? Ha'a ! Buñ berkon Ruwwiney asaan ku cokiyit Kabarre ta Gala ho ku aamin loci. ³ Kuñ ke, kayko gintu ampa-anj kat maa ? Min awalle, ku diy gelbinko do Ruwwin ta Buñdi, kar diñ gay, maa di ku diyiy gelbinko do gudurre ta maaniikon di ? ⁴ Buñ gaarko gamin dakina, kar ku taliig gamin-anj yaa bire maalan di walla ? Ha'a ! ḅu biraado maala. ⁵ Buñ berkon Ruwwiney ho ḥa gaarko gamin dakina kuuk ajbay. Ya loko-ak, asaan ku karmiya gaanuun ka *Yuudinnar walla ? Ha'a ! Asaan ku obit Kabarre ta Gala do aditko.

⁶ Naako kaawe : Pakiroñ do bi ka Ibraayim. ḅu siir do Kitamner aman : « Ibraayim, ḥhaar diy gelbiney ij Buñ. Do bi ka imaanji-at ko, Buñ

taliig a እንደ goy in botol do unji. »* ⁷ In taar-at ko, ya gee diy gelbinco do Buñdi, እኩህ gine koogin ku Ibraayim. ⁸ Min daayum, እኩህ siir do Kitamner a gee kuuk Yuudinnado yaa aamine do Buñdi ho Buñ yaa taliq a እኩህ goy in botol do unji. Do bi እንደሬት ko, Ibraayim obiit kabarre ta gala bombo min awalle. Kabarre-at gay, Buñ diyji aman : « Naa barkiyin tamba ta gee ku duniiner okinco do bi kanjinj. »† ⁹ Hiyya, ar kaak daayum Ibraayim aamintu do Buñdi ho Buñ barkiyiiga, dinjka-aን sa, Buñ barkiyaag gee ku aamina loci.

¹⁰ Gi iban di kadar gee kuuk gina zinjico sellen do unji ka Buñdi do saan ta a እኩህ karmiya gaanuun, gee እኩሬት-ak, do gaayiyco. Asaan እኩህ siir do Kitamner aman : « Gee ku karmaydo gaanuun okinji doo, seriin ta Buñdi eraagu. »‡ ¹¹ Gi iban di oki kadar gem ke goyaado in botol do unji ka Buñdi do saan ta gaanuundi di. Asaan እኩህ siir do Kitamner aman : « Gem kaak jaawa in botol yaa goye do saan ta imaanji. »§ ¹² Kar gay, karmiye ka gaanuundi asdo min aamine kaak do Buñdi. Ar taat እኩህ siirtu do Kitamner aman : « Gem kaak karmiyaag gaanuun okinji, እንደሬት di yaa gase goye ka gaasdo. »*

¹³ Do taar-at ko, seriin ta Buñdi obiite, asaan gi bal karmiyin gaanuun okinji. Kar dinj gay, Iisa Masi makinte. Seriin ta Buñdi, እኩህ icit do kaay. Paa ko, እኩህ jiliite min do seriin ta gaanuundi. Ar

* **3:6** Wer ka gase kaawor do Zeneez 15.6. † **3:8** Wer ka gase kaawor do Zeneez 12.3. ‡ **3:10** Wer ka gase kaawor do Deteronoom 27.26. § **3:11** Wer ka gase kaawor do Habakuuk 2.4. * **3:12** Wer ka gase kaawor do Lebitik 18.5.

taat ɳu siirtu do Kitamner aman : « Gem kaak ɳu zikidig ka etor, ɳaar di, seriin ta Buŋdi obga. »†
14 Do bi ka maan kaak Iisa Masi gintu-ak ko, gee ku Yuudinnado yaa gase barkin taat Buŋ kaawiji do Ibraayim. Do bi ɳaar-ak di oki, ij imaan, gii gase Ruwwin ta Buŋdi taat ɳa kaawtu.

Maan kaak Buŋ diyiji do Ibraayim a ɳaaji bere

15 Gem kol siŋtay, naako ice kaaw rakki taat gi ginaat kun kawta. Ya gee seer kat deet kaawco ho ɳu ob jamaw, gem ginno kaak yaaco dukumin jamuwco. Waan ke gediraado yaati gaaye maan kaati. **16** Pakiroŋ do maan kaak daayum Buŋ diytu a ɳaaji gine do Ibraayim ho do ronji. Do Kitamner, ɳu bal siire aman : « Maan kaak Buŋ yaaji gine do Ibraayim ij kooginay kuuk dakina », kar gay, ɳu siir aman : « Do ronji rakki di. »‡ Ronji ɳaar-ak, ɳaar ko *Masi. **17** Cokiyon, an ko kaaw taat nu rakiiko kaawe : Buŋ, ɳaar ob jamaw ij Ibraayim. Kar gin elgin miy pood ij orok subba, kar kat *gaanuun amiltu. Do taar-at ko, gaanuun gediraado dukumin jamaw taat Buŋ obtu ij Ibraayim. Kaaw taat Buŋ kaawiji do Ibraayim sa, gaanuun gediraado dukuminti. **18** Ya yiriy rakki, Buŋ yaa bere gamin do gee kuuk karmiya gaanuun di, ɳaar-ak, ɳa beraado maan kaak ɳa kaawtu a ɳaa gine. Ka seener gay, Buŋ barkiyig Ibraayim ar taat ɳa diyiji.

19 Kar di gaanuun gay gin pey maa ? Gaanuun gaara nige ka geemir, asaan gee yaa ibiniŋ ni-ginco. Gaanuun-ak goytu kee nam ɳa ertu wiiktin

† **3:13** Wer ka gase kaawor do Deteronom 21.32. ‡ **3:16** Wer ka gase kaawor do Zenez 12.7.

taat ronji ka Ibraayim-ak astu, loci ko Buñ kaawtu do Ibraayim. Ya ḥa as ko-ak, gaanuun bal gine pey gudurre. Wiktin taat Buñ paayiig gaanuun, ḥa berig ja do ḫubilji. Dubal-ak gaariig ja gaanuun do Muusa ho ḥu goytu datikco, ḥu gaara gaanuun do geemir. ²⁰ Gem kaak jaawa datko, ḥaar bal gine riyoy ya ta kaaw ta gem rakki di. Buñ gay, ḥaar rakki ho meenji di kaawji do Ibraayim.

Riy ta gaanuun

²¹ Kar di ansi-ak, *gaanuun kat ḫukumiit kaaw taat Buñ kaawtu walla ? Ha'a, bal ḫukuminti. Buñ bal paayin gaanuun a ḥaa bere goye do geemir, asaan ḥaar-ak, gee sa yaa goye inj botol do unji ka Bunđi inj botol ta gaanuundi. ²² Do Kitamner gay, ḥu siir a gee okiñco goy do zunuubinnar di. Paa ko, Buñ yaa barkiyin gee okiñco kuuk aamin do riy taat Iisa Masi gintu.

²³ Min awalle, gee bal gasin botol taat ḥuu aamine do Iisa. Wiktin taar-at, gaanuun, ḥaar goy ar gem kaak gooya gee ku dañaayner. Gi karmiyiig kee nam Buñ gaariite botol taat gii aamine do Iisa Masi. ²⁴ Ansi-ak, gaanuun goyte ar gem kaak gooya koogina. Na gooyiite kee nam Iisa Masi astu. Do bi ḥaar-ak ko, gi gintu gee kuuk goy inj botol do unji ka Bunđi, asaan gii aamin loci. ²⁵ Diñka-añ, gi gin ko botol ta gii aamine do Iisa. Gaanuun bal pey gine gudurre kaate.

²⁶ Do bi kaak ku aamin do Iisa Masi ko, ku gintu koogin ku Bunđi. ²⁷ Kuñ kuuk ḥu *batiziyin̄ko, ku gin rakki inj Iisa Masi. Diñka-añ, ku ic ko goyinji kanji ar gem kaak is batik ta marbinto. ²⁸ Ya gem kaak Yuudiñce wala Yuudiñcedo, ḥu sawa di. Ya

gem kaak ɓerre wala ɓerredo, ɳu sawa di. Miday inj daadi, ɳuur sawa di. Okin̄ko, ku sawa di, asaan inj Iisa Masi, ku gin ko ar gem rakki di. ²⁹ Kar ya inj Iisa Masi, ku gin ko gem rakki di, ɳaar-ak, okin̄ko, ku koogin ku Ibraayim. Barkin taat Buŋ diytu a ɳaaji bere do Ibraayim-at, kuij sa yaa gasinti.

4

¹ Cokiyon̄, naako kaawe kaaw rakki. Pakiron̄ do kaaw ta micor. Wiktin taat ɳa kapaki, ɳa cokiya kaaw ta tacco. Do kaay, ɳa iban kadar gamin ku tacco yaaji dake loci, kar goyin̄ji gay ar goye ka ɓerrinar. ² Wiktin taat mic-ak goy misa kapak-ak, geen di tabiraaji ho ɳuur di gooyaag gamnay. Nu giniji anssii di kee nam ɳaa are uudin taat tacco rakiyo. ³ Kaaw taar-an kaawaate lote oki. Wiktin taat gi bal gasin misa botol taat samaane, gi ɓerrin kuuk aada gamin ku duniiner. ⁴ Kar ba aaro, wiktin ta Buŋ diytu astu, ɳa ɳaamiiteŋ Ronji kaak amil min do adti ka daatkor. ɳaar sa karmiyiig *gaanuun ka *Yuudinnar. ⁵ Ansi-ak, ɳaa imiliŋ gee kuuk goy do serre ta gaanuundi ho ɳaate pile botol gii gineŋ ko koogin ku Buŋdi.

⁶ Asaan ku koogin ku Buŋdi. Ansii ko, Buŋ ɳaamiite Ruwwin ta Ronji goiyi do gelbinte ho taar ko koola aman : « Baaba ! Tanni ! » ⁷ Hiyya, ampa-ak, ku amil ko min do ɓerrinaw ta gaanuundi. Ku gin ko koogin ku Buŋdi. Min ku gin ko kooginay-ak, ɳaa gedire ɳaako bere gamin okin̄co kuuk ɳa kaawtu ɳaa bere do kooginay.

Moye ka Pool do gee ku Galaasi

⁸ Awalle taat ku bal ibiniŋ misa Buŋ, ku goy berrin ku marginar. Margin-ak gay, do unji ka Buŋdi, ŋu maanno tak-tak. ⁹ Kar diŋ gay, kuŋ ibingig ko Buŋ, taat nu rakiy kaawe-an gay Buŋ ibingitko. Hadi maa di ku rakiy yeepe pey aaro ? Margina, ŋuur taŋco gaase, ŋu ginno gudurre. Maa di pey ku rakiy yeepe berrinco ? ¹⁰ Ku diya gelbinko do menaw daariŋ di, do koyin daariŋ, do wiktin daariŋ ho do elgin daariŋ. ¹¹ Goye kanjko-an unjidu kolaw. Akuun riyor taat nu giniy-an yaa uce maala.

¹² Gem kol sintay, do wiktin taat nu goiyi inj kunjko, nu ic goyinjko. Dinj, nu raka kuŋ sa yaa ice goyindu kaak nu poociig gaanuun ka Yuudinnar. Kuŋ baldu nige maanna. ¹³ Ku iban kadar wiktin taat nu gaariikon Kabarre ta Gala awalle-ak, nu radaw. ¹⁴ Do wiktin taar-at, ku taabiy do bi ka raduwar. Inj taar-at din sa, ku balnu yilindu ho ku balnu ginindu maan ka maala. Kar gay, ku obintu ar *dubil ka Buŋdi wala ar Iisa Masi meenji. ¹⁵ Wiktin taar-at, galko kon di. Kar diŋ gay maa asko ? Nu iban tam kadar do wiktin taar-at, zer nec kuudu imile odinko, kuudu bere. ¹⁶ Diŋ gay, ku icintu adin-anjasaan nu kaawaako seen-anjka wal maman ?

¹⁷ Gee kuuk nu kaawiiko-ak, ŋuur rakaako iyinjko moota, sando do aditco, ŋu samaanno. Nu raka a kuudu newse kopo, kar kuu deete inj ŋuur tak-tak. ¹⁸ Samaane kuu bere ziŋkiko doo do maan kaak gala. Ya gi goy sawa, wal ya nu serek minninko oki, nu raka kuu icin paa di. ¹⁹ Gem kol kooginay, ziŋkar oolintu ar daatik taat wiyaw. Ziŋkar ooliin ampa-ak, nam gee yaa tale goyinte ar goye ka Iisa

Masi. ²⁰ Do tanto-ak, nu raka gii ɳumen ja kat naa ibine maman naako gaarin gamin daarin. Yampa, diŋka-anj, ta patiy kaar.

Pool ic bico kan ɻAgaaɾ iŋ Zaara

²¹ Kaawondu ja ! Kunj kuuk raka goye do serre ta gaanuundi, ku dorgitdo kaaw ta gaanuundi walla ? ²² Maan kaak ɳu siirtu do Kitamner-ak a Ibraayim gin koogin seera. Ka rakki, berrey ko weejiiga, ho ka seerinqkar gay, ka daaciy taat berredo. Berrey, sinti Agaar. Daaciy ta geer gay, sinti Zaara. ²³ Berrey, taar weeyig roŋti ar ka eenti daadi. Kar Zaara gay, Buŋ diy ja min awalle a taa wee mico, kar kat ta weetu. ²⁴ Iŋ kaaw taat daad'ku seer-anj, Buŋ rakaate diye maa ? ɳa rakaate diye a daad'ku seera gaara jamaw taat seer taat ɳa obtu. Berre, taar gaara jamaw taat Buŋ obtu iŋ Muusa ka damba taat ɳu koliy Sinayi. Kooginti ku Agaar, ɳuur ta weeyig berrina. ²⁵ Ya geenj kat kaawa do bi ka Agaar-ak, ɳu kaawa do bi ka jamaw taat ɳa obtu ka damba ta Sinayi do kid ka Arabi. Agaar gaara pey geeger ka Zeruzaleem kaak diŋka ho iŋ geenji. Okinço, ɳu berrin ku gaanuundi. ²⁶ Kar gay, daaciy ta geer gay, taar ko gaara geeger ka Zeruzaleem kaak goy kuwa ka samaaner. Taar ko yaate. ²⁷ ɳu siir do Kitamner aman : « Kanke daatik taat mogina, adke yaa gine portiko. Kanke taat bal aawe taabın ta weendi, yillu kon di. Asaan daatik ta mitti rasta,

taa wee koogin dakin pak daatik ta geero. » *

²⁸ Kunj gay, gem kol sintay, ku gin ko koogin ku Buŋdi. Asaan ɳaar kat diy min awalle a kuu gine

* ^{4:27} Wer ka gase kaawor do Ezaayi 54.1.

kooginay. Ar Isaaka, yaaco weeyiiga, asaan Buŋ kat diy a taa weenji. ²⁹ Do wiktin taar-at, mic kaak ɻuu weeyig ar ka eenji koogina, joriyaajit do ɻaar kaak ɻuu weeyig inj gudurre ta Ruwwin ta Buŋdi. Kar yoo yiriya, ta deeta ansii di. ³⁰ Kar kuŋ gay pakiron do kaaw taat ɻuu siirtu do Kitamner aman : « Atkit berre-an inj ron̄ti min geero. Paa ger-aŋ yaaji dake do ron̄ti ka berrer. Illa ɻaaaji dake do ron̄ti ka daaciy ta geer di. »† ³¹ Kar gem kol sintay, dinka-aŋ ginte koogin ku berredo. Taar daaciy ta geer kat weente.

5

Dakoŋ rawtinno horrinuwko

¹ Iisa Masi imilinte min do berrinaw, ansi-ak, gi goyaado berrin tak-tak. Ampa-ak, oboŋ ziŋkiko samaane ku yeepiydo pey berrina.

² Cokiyon samaane ! Nun Pool kat kaawaako. Ya ku raka a ɻuuko *dukume selŋo, ɻaar-ak, maan kaak Iisa Masi gintu-aŋ bir usu. ³ Nu diyaako pey a ya gem kaak ɻuu dukumji selŋo-ak yaa karmiyin *gaanuun okinji. ⁴ Kar kuŋ kuuk raka goye inj botol do unji ka Buŋdi asaan ku karmiya gaanuun-ak, kunŋko-ak jag ko min botol ta Iisa Masi ho ku parse ko min do barkin ta Buŋdi. ⁵ Nin gay, ni diy gelbinni do Buŋdi. Pa-ak, ya ni aamin loci, nii goye inj botol do unci. Ta taar-an ko, ni eriy inj gudurre ta Ruwwin ta Buŋdi. ⁶ Ya gem kat gin ko rakki inj Iisa Masi-ak, ya ɻaa dukum selŋo wala ɻaa bal dukume oki, ginno kaawo. Maan kaak samaan-ak, illa gi

† 4:30 Wer ka gase kaawor do Zeneez 21.10.

aamin ko loci di. Aamine ḥaar-ak akilaate gi elgiy ziŋkite.

⁷ Min awalle-ak, ku zeeda ko, kar diŋ gay, waa todko a kuu icenno seene ? ⁸ Kaawin kuuk ḥu kaawiiko-ak, ḥuur bal amile min Buŋ kaak koliŋko. ⁹ Dakon rawtinno kaaw agunuw taat kaawa aman : « Gel sood di gossaag kurgal dakina. » * ¹⁰ Asaan ginte okinte, gi gin ko rakki iŋ *Rabbinte Iisa Masi. Nu iban tam kadar kuu ase in tanto di. Gem kaak barjilaako gay, ya ḥaa gine waa oki, seriin ta Bunđi eraaga.

¹¹ Gem kol siŋtay, nu diya pey do geemir a ḥuu dükume selŋo walla ? Ha'a. Ya nu kaaw ampa-ak, maa di ḥu rakiin taabiyindu ? ḥaar-ak, kaaw taat nu kaawiy do bi ka muutuy ta Iisa taat ka etorat, radaagdo pey. ¹² Gee kuuk barjilaako-aŋ, ḥuu ticiŋco†.

¹³ Gem kol siŋtay, kuŋ Buŋ koliŋko a kuu goye horrina. Ya ku horrina-ak, dakon diyenno a kuu gine maan kaak ku rakiy di. Illa kuu ele ziŋkiko ho kuu ginguwe riy benanniko. ¹⁴ Gaanuun okinji, ḥaar ḥuma do kaaw taat aman : « Kii eliŋ gjijŋ ar ziŋ ka meenjiŋ. » ‡ ¹⁵ Kar gay, ya ku goya ar gamin ku yeero kuuk uma ziŋkico ho awra ziŋkico, pakiron yampa, kuu kirbiye ziŋkiko.

Goye kaak iŋ Ruwwin ta Buŋdi

¹⁶ Cokiyon, naako kaawe a rason Ruwwin ta Bunđi yaako diyinjko do botildi ho dakon aadennno galal ta ziŋkikon di. ¹⁷ Gamin kuuk ziy ka gemor

* ^{5:9} In danla, gee kaawa a 'kaŋ ka ak di nec erin damba okintiti'.

† ^{5:12} 'ticiŋco' : Werin daarin, ḥu kaawa a 'kirciŋco'. ‡ ^{5:14} Wer ka gase kaawor do Lebitik 19.18.

rakiyo, ηuur 6agđo sawa ij gamin kuuk Ruwwin ta Buñdi rakiyo. Ho gamin kuuk Ruwwin ta Buñdi rakiy sa 6agđo sawa ij gamin kuuk ziy ka gemor rakiyo. Gamin kuuk seer-añ, ηuur eere. Νaar-ak, ku gediraado kuu gine ta samaanno taat gelbinko rakiyo. ¹⁸ Ya Ruwwin ta Buñdi kat diyin̄koñ ko do botildi, ηhaar-ak gaanuun bal pey gine gudurre kaako.

¹⁹ Gi ibingig gamin okiñco kuuk amila min do gelbin ka gemor. Gamin-ak, ηuur ko-añku : gine ka gamin kuuk arro, baaye ka munjam, nige, ²⁰ margina, melem, adinaw, hasuudinaw, dapiñko, mackirraw, eere, ²¹ ele ka gamin ku geemir, see kaak aale, tee kaak aale, ij gamin kuuk pey ar ηuur-añku. Nu kaawkon ja ko min awalle ho dij nu deelaakon a gee kuuk ginaag gamin ηuur-añ unjaado do *Meennaw ta Buñdi.

²² Kar maan kaak Ruwwin ta Buñdi beriy gay, ηhaar maa ? Taar bera ele, galal, aapiye, subirraw, barkine, selliñkaw ho amaanne. ²³ Ta bera dalullaw, ki gediriji do ziñ. Kar gaanuun gay, ηhaar bal todin̄ gamin ηuur-añku. ²⁴ Kar gee kuuk aadaag Iisa Masi, ηuur rasig gamin kuuk samaanno kuuk goy do gelbiñco. Nu gingigđo pey. ²⁵ Taar Ruwwin ta Buñdi ko beraate goye. Ansii ko, ta jaawinte ij gudurre ta Buñdi. ²⁶ Dakinte icenno ziñkite, dakinte dapiñenno do eente ho dakinte ginenno hasuudinaw do ziñkite.

6

Gaaye ka ziñkite

¹ Gem kol siñtay, ya ku gas gem kaak nigaw, kunj kuuk Ruwwin ta Bunđi gooyaako, diyonja do botol ta samaane. Kar gay, diyonja inj dalullaw di. Nu diyaako okinjko, kunj sa pakironj, dakon nigenno do bi ka gem-añka. ² Gaayguwoñ ziñkiko, kuu sosguwe gor ta benanniko. Ya ku gina ansiak, ku ginig ko maan kaak Iisa Masi rakiyo. ³ Ya gem kat gina ziy tatiko, kar ña tatikdo, ñaar-ak, ña ajimiya ziy di. ⁴ Ay gem di yaa tale goyinji. Ya goyinji kat baa ko samaane, ñaar-ak, riyyoñ taat ña gintu yaaji aawe gala. Na tala do goye ta eenji. ⁵ Kar ay gem di yaa ginin riyyoñ taat Bunj beriji.

⁶ Gem kaak ñu gaaraaji kaawin ku Bunđi-ak yaa deedguwinco gamnay inj gem kaak fildaaga.

⁷ Ibinorj tam kadar gee kanjaado inj sinj ku Bunđi. Busam kuuk gem luwtu di, ñaa sede.* ⁸ Ya ki aada ta ziñ, saawin ta ziñ yaan ide. Kar gay, ya ki aada ta Ruwwin ta Bunđi, Ruwwin ta Bunđi yaan bere goye ka gaasdo. ⁹ Zeedinte gininte oyaw, asaan ya gi rawdo gine oyaw, gi asa gasin taat Bunj yaate bere ya wiktinti nece. ¹⁰ Do bi ñaar-ak ko, dinjka, min gi gin di wiktin-an, gininte oyaw do gee okinjco, kar oyaw taat dakin gay gininten do siñtite kuuk aamin inj Iisa Masi.

Leesiika inj ooy ta ba aaro

¹¹ Talorj maman dij nu siiriiko. Nu siiriiko aginda-aginda-añ inj pise ka meendu. ¹² Gee kuuk raka a kuuco *dukume selño-añ, ñuur raka a gee yaa taliñco di. Nu rakiydo diye a muutuy ta Iisa Masi taat ka etor-at yaa jile gee, asaan ñu gina

* **6:7** Wer ka gase kaawor do Zoob 4.8, Proberb 22.8, Ooze 8.7.

kolaw pa gee yaa taabiyinco. ¹³ Gee okinco kuuk ɳu dukumco selŋo-ak sa karmiyigigdo *gaanuun okinji. Nu rakiy a kuu dukume selŋo-aŋ, asaan ɳuu dapile a ansi kat kuu ase in taŋco. ¹⁴ Nun gay dapallo. Ya nu dapilaw, nu dapilaw in et ka Iisa Masi kaak ɳa mattu. Do bi ka et-aŋka, nu mat min gamin ku duniiner. Do uŋco, nu gin ko ar gem kaak mat di. ¹⁵ Ya gem kaak ɳu dukumji selŋo wala ɳu balji dukumen sa, ginno kaawo. Taat samaanat, gii gine ar ɳu weente marbinto. ¹⁶ Gee okinco kuuk ic botol ta marbinto-an, ɳuur ko geenji ku Bundi. Buŋ yaaco iye aapiye in barkine.

¹⁷ Neginda-ak, gem yaan barjilindudo pey, asaan delin kuuk goy do ziŋkar-aŋ gaara a nu gemoy ka Iisa.

¹⁸ Gem kol siŋtay, an di taat nu rakiiko siire. Barkin ta *Rabbinte Iisa Masi yaa goye do gelbinko. Nu ooyko dakina.

**Jamaw ta Marbinto: Kabarre ta Gala do bi ka
Iisa Masi in danla**

New Testament in Dangaléat (CD:daa:Dangaléat)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Dangaléat

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Dangaléat

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2021-11-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

ab97a9dd-e7e6-53b0-a477-f2859d09bc84